

...

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma:

Kfv.V.37.285/2026/2.

A tanács tagjai:

dr. Márton Gizella a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró

dr. Darák Péter bíró

dr. Demjén Péter bíró

dr. Stefancsik Márta bíró

A felperes:

Integritás Hatóság

cím)

A felperes képviselője:
jogtanácsosok

dr. Kenessey Réka és dr. Braun Péter kamarai

Az alperes:

Gazdasági Versenyhivatal

(cím1)

Az alperes képviselője:

dr. Orbán Szilvia kamarai jogtanácsos

A per tárgya:

bejelentéssel kapcsolatos közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálni kért határozat:

Fővárosi Törvényszék 2026. január 29-én kelt

105.K.703.929/2025/11.

számú

ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás és az ügy előzménye

[1] A felperes az ... című internetes portál 2023. június 26-án megjelent cikkére figyelemmel kockázatelemzést végzett a város városában európai uniós forrásból megvalósuló projektekre vonatkozóan, majd az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló 2022. évi XXVII. törvény (a továbbiakban: Eufetv.) szerinti feladatkörében eljárva vizsgálati eljárást folytatott. A projektekhez nyújtott európai uniós források felhasználása kapcsán lefolytatott vizsgálatról 2025. február 27-én elfogadott jelentésében feltételezetten jogsértő magatartásokat azonosított, köztük a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-a szerinti gazdasági versenyt korlátozó megállapodások tilalmával kapcsolatos rendelkezések megsértését.

[2] A felperes 2025. május 8-án az Eufetv. szerinti feladatellátása során észlelt, a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó jogsértés gyanúja alapján a Tpv. 43/H. § (1) bekezdése szerinti bejelentést (a továbbiakban: Bejelentés) nyújtott be az alpereshez. Két közbeszerzési eljárás és egy beszerzési eljárás vonatkozásában részletezte az álláspontját, amelyek a következők voltak. „Zöld város kialakítása városon” című projekt (azonosítószám: TOP-2.1.2-15-SB1-2017-00037) mint három ajánlati részre bontott közbeszerzési eljárás (a továbbiakban: eljárás1), „város város önkormányzata iparterület elérhetőségének biztosítása” című projekt (azonosítószám: TOP-1.1.1-16-SB1-2017-00006) közbeszerzési eljárás (a továbbiakban: eljárás2), valamint a „Bölcsőde építése város városban” című projekt (TOP-1.4.1-19-SB1-2019-00020 azonosítószám) beszerzési eljárás (a továbbiakban: eljárás3). Az eljárás1 és eljárás2 kiírója város Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat), az eljárás3 kiírója a városi Református Egyházközség volt. A felperes álláspontja szerint az eljárás1 első és második részében a társaság 1 Kft. (a továbbiakban: társaság1), a társaság2 (a továbbiakban: társaság2) és a társaság2 (a továbbiakban: társaság3) valószínűsíthetően

egyeztetett tartalommal nyújtották be az árajánlataikat; mindhárom társaság ugyanazt a hibát vétve töltötte ki tévesen az űrlapot, és az árazott tervezői költségvetéshez képest történő árazásuk szintén a kapcsolatfelvételt valószínűsítette. Az eljárás1 harmadik részében a társaság2 és társaság3 egyeztetett valószínűsíthetően és egyeztetett tartalommal nyújtották be árajánlataikat. Rögzítette, hogy az eljárás1 nyertese mindhárom rész tekintetében a társaság3 volt. A Tptv. 68. § (1) bekezdés b) pontja szerinti elévülési idővel összefüggésben előadta, hogy az eljárás1-ben részt vevő társaságok egységes, folyamatos és komplex jogsértést valósítottak meg. Az eljárás2-vel kapcsolatban is az volt az álláspontja, hogy a társaság1 és a társaság3 által benyújtott árajánlatok közötti számszaki összefüggések alapján a társaság1 árajánlatának anyag- és díj egységárait a társaság3 árajánlatának ismeretében készíthették el; lehetséges, hogy a társaság1 kizárólag azért nyújtott be ajánlatot, hogy beérkezzen az eljárás2 eredményességéhez szükséges legalább két ajánlat, amely feltételezést erősíti, hogy a társaság1 más közbeszerzési eljárás során is ajánlattevőként jelent meg a társaság3 mellett. A felperes álláspontja szerint a fejezetenkénti összehangolt árképzést az is alátámasztja – a tervezői költségvetéshez viszonyítva –, hogy az egyes fejezetekben számos esetben ugyanazon tételszámú és azonos műszaki tartalmú költségvetési tétel szerepel; a tervezői költségvetésben e tételek fejezettől függetlenül, néhány kivételtől eltekintve azonos árakon szerepelnek, azonban a társaság3 árajánlatában fejezetenként eltérő egységárak találhatók. Végül a felperes az eljárás3-mal kapcsolatban részletesen bemutatta a társaság3, valamint a társaság4 Kft. (a továbbiakban: társaság4) árajánlatai közötti számszaki összefüggéseket, azt, hogy a szintén ajánlatot benyújtó társaság1 ajánlata és a tervezői költségvetés között is egyezőségek vannak, melyek álláspontja szerint az árajánlatok egyeztetett tartalommal történő benyújtását valószínűsítik. {A társaság1, társaság2, társaság3 és társaság4 együtt a továbbiakban: Bejelentettek).

[3] A Bejelentés nyomán eljáró alperes a 2025. szeptember 25-én kelt B/39-4/2025. számú végzésével (a továbbiakban: alperesi végzés) megállapította a Tptv. 43/H. § (7) bekezdés b) pontja alapján, hogy a Bejelentésben foglalt és az az alapján lefolytatott eljárásban beszerzett adatok alapján a versenyfelügyeleti eljárás megindításának feltételei nem állnak fenn, mert a Bejelentettek Tptv. 11. §-a szerinti tilalom sérelmére alkalmas magatartása nem volt kellő mértékben valószínűsíthető. Indokolásában az eljárás1 kapcsán rögzítette, hogy az elévülési idő legkésőbb 2025. március 6-án eltelt, és a kifogásolt magatartások egységes és folyamatos jellege – a másik két eljárás tekintetében valószínűsíthető jogsértés hiányában – nem áll fenn, ezért e körben versenyfelügyeleti eljárás nem indítható. Az eljárás2 esetében megállapította: a Bejelentésben jelzettek - különösen az ajánlatokban észlelt különböző számszaki összefüggések (fejezetenként összehangolt árképzés) - nem érik el a valószínűsítés azon szintjét, amely versenyfelügyeleti eljárás megindítását indokolná; továbbá - a Bejelentés a bemutatott körülmények tekintetében nem tartalmaz olyan, a jogsértés valószínűsítésére objektíven alkalmas bizonyítékot, amely a bejelentett vállalkozások közötti egyeztetésre, a közbeszerzési eljárás eredményét befolyásoló tiltott együttműködésre utalna;

- az észlelt azonosságok ugyan utalhatnak arra, hogy a két ajánlattevő egymástól nem függetlenül járt el az ajánlataik elkészítése során, azonban az egyezőségek önmagukban nem engednek arra következtetni, hogy ténylegesen egymásra tekintettel, a nyertességük elősegítése érdekében folytattak jogellenes magatartást;

- maga is összesítette a 10 fejezetet érintően fejezetenként az anyag és díj egységárak egyezősége arányát, illetve százalékos eltérésük egybeesését, ezek arányát és megállapította: nem tűnik racionális ajánlattevői magatartásnak az, hogy csupán az egységárak fentiekben bemutatott, viszonylagosan alacsony arányában mutatható ki azonos százalékos eltérés, különösen, hogy az azonos eltérés mértéke sem egyezik meg egymással.

Kiemelte, hogy a felperes az ajánlattevői egyeztetés (fejezetenként összehangolt árképzés) további alátámasztásaként a tervezői költségvetés tételeihez képest is elemezte az ajánlatok tételeit, arra is kitérve, hogy a tervezői költségvetést nem kellett, hogy ismerjék az ajánlattevők. Az alperes álláspontja szerint az utóbbi körülmény miatt a tervezői költségvetéstől való eltérés szintén nem alkalmas egy, a Tpv. 11. §-ába ütköző magatartás megvalósulásának kellő mértékű valószínűsítésére. Ellenőrizte a tervezői költségvetés és a társaság1 ajánlatában szereplő egységárakat, és azok számos esetben olyan jellegű azonosságot mutattak, mint amilyet a felperes a két ajánlat esetében számszaki összefüggésként értékelt (itt 2-3 tizedesjegyű százalékos eltérés volt). Az alperes hangsúlyozta, ez alapján nem zárható ki, hogy az ajánlattevők – egymás ajánlatát nem ismerve – a tervezői költségvetéshez mérten alakították ki ajánlataikat, ugyanakkor a felperes nem szolgáltatott adatot arról, hogy miként kerülhetett az ajánlattevők birtokába a tervezői költségvetés vagy annak adatai. Továbbá a felperes által sérelmezett, az ajánlatkérő és a bejelentett ajánlattevők közötti feltételezett megállapodás valószínűsíthetően nem tekinthető gazdasági szereplők közötti üzleti magatartásnak, holott csak ez utóbbit vizsgálhatja.

[4] Az alperes az eljárás3 kapcsán megállapította, hogy a társaság3 és társaság4 ajánlata közötti, bemutatott számszaki összefüggések alapján ugyancsak nem volt valószínűsíthető a Tpv. 11. §-ába ütköző magatartás; a megjelölt azonosságok utalhatnak együttműködésre, azonban azokból okszerűen nem lehet versenykorlátozó magatartásra következtetni, mert az egységárakban feltárt eltérések okán az esetleges egyeztetésre utaló mintázat nem volt azonosítható. A társaság1 ismerhette a tervezői költségvetésben foglalt adatokat, de ez nem tekinthető gazdasági szereplők közötti, alperes által vizsgálható magatartásnak. Rögzítette: bár a Bejelentés szerint az eljárás3 kapcsán a társaság1, a társaság4 és a társaság3 az árajánlataikat egyeztetett tartalommal nyújthatták be, de a felperes nem bocsátott rendelkezésre olyan információt, amely alapján valószínűsíthető lenne, hogy a társaság1 együttműködött volna ajánlattevői magatartása tekintetében a másik két társasággal (társaság4 és társaság3).

[5] Az eljárás2 és eljárás3 tekintetében összességében az volt az álláspontja, hogy a felperes nem szolgáltatott objektíven alkalmas bizonyítékot a társaságok közötti egyeztetés, az eljárások eredményét befolyásoló tiltott együttműködés valószínűsítésére.

[6] Végül utalt arra, hogy az eljárás1 és eljárás2 vonatkozásában jogorvoslati eljárás indult a Közbeszerzési Döntőbizottságnál, ugyanakkor az még folyamatban van, és mivel maga nem azonosított egyéb olyan közbeszerzési eljárást, ahol Bejelentettek egymás versenytársaiként indultak volna, így emiatt nem indokolt versenyfelügyeleti eljárás indítása a Bejelentés alapján.

[7] A felperes az alperesi végzéssel szemben előterjesztett keresetlevelében elsődlegesen a végzés megváltoztatását és az alperes vizsgálójának a vizsgálat elrendelésére kötelezését, másodlagosan a végzés megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperes a feltételezett ajánlattevői magatartás racionalitását nem értékelheti és nem juthatott volna más következtetésre, mint arra, hogy az azonosított számszaki összefüggések önmagukban objektíve alkalmasak voltak a versenykorlátozó megállapodás valószínűsítésére. Az eljárás² kapcsán 10 fejezet esetében 512 db anyag és díj egységár került megadásra, az egységárak között kimutatott azonosság, illetve százalékos eltérés egybeesése a felperes kimutatásában 43%-os arányban állt fenn, amely szemben az alperesi érveléssel, nem tekinthető viszonylagosan alacsony arálynak. Kifogásolta, hogy az alperes nem értékelte annak valószínűtlenségét, hogy ilyen arányú és 12 tizedesjegyű számokra azonos százalékos eltérés mutakozzon két ajánlattevő ajánlata között véletlenszerűen, oly módon, hogy ezzel együtt a fejezetenkénti áreltérések jól azonosíthatóan külön-külön meghatározott százalékos sávokban mutakoznak. Ennek szemléltetésére a felperes ismét bemutatta táblázatba foglalva a 10 fejezet vonatkozásában az arányszámokat és a százalékos eltéréseket. Sérelmezte, hogy az eljárás³ kapcsán az alperes jogszabálysértően olyan mintázatot várt el a jogsértés valószínűsítéséhez, amelynek feltárása versenyfelügyeleti eljárásra tartozik. Elmaradt a bizonyítékok összességükben és egymásra tekintettel történő értékelése is. Szemben az alperesi döntéssel, megállapítható a kifogásolt magatartások egységes és folyamatos jellege. Hivatkozott a Közbeszerzési Döntőbizottságnak az eljárás¹ kapcsán hozott, közbeszerzési jogsértést megállapító D.380/15/2025. számú határozatára, annak 71. pontjára. A védíratra tett nyilatkozatában utalt arra, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság az eljárás² vonatkozásában is jogsértést állapított meg a D.379/17/2025. számú határozatával, amely jogsértés esetében elévülés nem következett be.

[8] Az alperes a védíratában a kereset elutasítását kérte, fenntartva a végzésében foglaltakat, és a kereseti kérelemre részletes nyilatkozatot tett.

A jogerős ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes végzését megsemmisítette és a vizsgálatot a vizsgálat 30 napon belül történő elrendelésére kötelezte. Indokolásában {jogerős ítélet [28] bekezdés} elsősorban kiemelte, hogy a bejelentéssel kapcsolatos eljárás hivatalból elrendelt eljárásnak minősül, mert a lefolytatásának alapja a közérdekbe ütközés, és nem az egyéni érdek (alanyi jog) sérelme; e körben az alperesnek széleskörű mérlegelési lehetősége van, de ezt nem gyakorolhatja korlátok nélkül, mert ugyan a valószínűség szintjén kell állást foglalni arról, hogy a bejelentésben foglalt magatartás jogsértő-e, de szem előtt kell tartani, hogy a Tpv. 11. §-a által tilalmazott magatartás felderítéséhez, szankcionálásához nagyobb súlyú közérdek is fűződik, különösen közbeszerzési eljárással, uniós források felhasználásával való kapcsolat esetén. A bíróság általi felülmérlegelésre abban az esetben van lehetőség, ha okszerűtlen az alperes bizonyíték értékelése, illetve abból következően a jogsértésre utaló jelek hiányának mérlegelése. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság egyfelől megállapította, hogy az alperes a tényállást a szükséges mértékig feltárta és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének eleget tett.

[10] Másfelől rögzítette, hogy a felperes a Bejelentettek árajánlataiban olyan számszaki összefüggéseket (azonos árak, egyező százalékos különbségek és túlzottan szabályos eltérések, gazdasági észszerűtlenségek) tárt fel, melyek önmagukban alkalmasak a társaságok Tpvt. 11. §-át sértő magatartásának valószínűsítésére.

[11] Az eljárás² kapcsán megállapította, hogy a társaság¹ és a társaság³ árajánlataiban fellelt, azonos, illetve egyező százalékos mértékben eltérő egységárak összesített aránya 43% volt, ami – az alperesi végzéssel ellentétben – nem alacsony, hanem kifejezetten magas arány, még ha a szorzószámok tekintetében voltak is eltérések. Ez valószínűtlen két egymástól függetlenül eljáró ajánlattevő esetén, ugyanakkor annak megállapítására, hogy a társaság¹ és társaság³ a bizonyosság szintjén ténylegesen egymásra tekintettel folytatott-e jogellenes magatartást, nem a Bejelentéssel összefüggő eljárásban, hanem az az alapján elrendelendő versenyfelügyeleti eljárásban kerülhet sor, a bizonyítás eredményétől függően. A jogerős ítélet [35] bekezdésében foglalt indokolás szerint az alperes szerint sem volt kizárható, miszerint az ajánlattevők – egymás ajánlatát nem ismerve – a tervezői költségvetéshez mérten alakították ki az ajánlataikat, de az alperes mégis abból indult ki, hogy a felperes nem bocsátott rendelkezésre bizonyítékot arra vonatkozóan: miként kerülhettek a tervezői költségvetésben foglalt adatok birtokába. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ugyanakkor e körülmény tisztázására versenyfelügyeleti eljárásban kerülhet sor. Az ítélet [36] bekezdésében az eljárás³ projektet illetően rögzítette, hogy az azonosított számszaki összefüggések szintén önmagukban alkalmasak voltak arra, hogy az eljárás eredményét befolyásoló tiltott együttműködés, ekként a Tpvt. 11. §-ába ütköző magatartás elkövetését valószínűsítsék. Okszerűtlenül várta el azonban az alperes az egyeztetésre – az egységárból kimutatható összefüggéseken felül – utaló mintázat azonosíthatóságát. Az ítélet [37] bekezdésében foglaltak szerint összességében az volt az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy az értékelt számszaki összefüggések és ajánlattételi körülmények feltárásával a felperes a Bejelentéssel kapcsolatos eljárásban érvényesülő kötelezettsége mentén a valószínűsítés szintjén igazolta, hogy az eljárás² és az eljárás³ során versenykorlátozó megállapodás jött létre, ezért az alperes ezzel ellentétes következtetése okszerűtlen és a végzése jogszabálysértő volt.

[12] Az elsőfokú bíróság az új eljárásra előírta, hogy az alperes hatáskörébe tartozó, valószínűsíthetően jogsértő magatartás miatt vizsgálatot kell elrendelni, és az alperesnek a felperesi állításokat versenyfelügyeleti eljárásban megvizsgálva, a versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó szabályrendszer figyelembevételével, az erre vonatkozó tényállástisztázási kötelezettsége alapján kell döntenie a Bejelentettek esetleges jogsértő magatartásáról, így arról, hogy megvalósult-e a Tpvt. 11. §-a szerinti tilalom sérelme. Tekintve, hogy az eljárás² és az eljárás³ esetében a valószínűsítés megtörtént, az alperes az eljárás¹ kapcsán feltételezett jogsértő magatartás versenyfelügyeleti eljárásban történő vizsgálatát sem mellőzheti azon álláspontja miatt, hogy a kifogásolt magatartások egységes és folyamatos jellege az eljárás² és az eljárás³ kapcsán valószínűsíthető jogsértés hiánya miatt nem áll fenn. Ezért az alperesnek jogsértő magatartások megállapítása esetén azt is vizsgálnia kell, hogy a jogsértő magatartások egységes és folyamatos jellege fennáll-e és ebből kifolyólag az eljárás³ [helyesen eljárás¹] tekintetében a Tpvt. 68. § (1) bekezdés b) pontja szerinti elévülési idő eltelt-e.

A felülvizsgálati kérelem

[13] A jogerős ítélettel szemben az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. A felülvizsgálati kérelem befogadását a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján kérte. Kifejtette, hogy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés történt 3 szempontból (felülvizsgálati kérelem IV.1.a), IV.1.b) és IV.1.c) pontok). A IV.1.a) pont szerinti 1. szempont körében kifogásolta, hogy a mérlegelési jogkörben hozott, okszerű és indokolt döntését az elsőfokú bíróság felülmérlegelte (alternatív, „okszerűbb” mérlegelést nyújtott) és ezzel az alperes hatáskörét elvonta. Ugyan az ítélet [29] bekezdése szerint ő eleget tett az indokolási kötelezettségének és a [36] bekezdésben a döntés okszerűtlensége tekintetében kizárólag annyi került rögzítésre, hogy bizonyos mértékű eltérések véletlenszerűségének valószínűségére miért nem lehet levonni okszerű következtetést, az elsőfokú bíróság mégis az alperesi mérlegelés egészének okszerűtlenségét állapította meg, úgy minősítve a Bejelentést, mint amivel a felperes az eljárás² és eljárás³ tekintetében valószínűsítette a Bejelentettek jogsértő magatartását. Álláspontja szerint ennek indokát a jogerős ítélet nem adta meg, az elsőfokú bíróság csak a saját mérlegeléséből adódó következtetéseket rögzítette, csupán megjelölte, hogy milyen „okszerűbb” következtetésekre jutott. Továbbá külön az eljárás² kapcsán az alperesi mérlegelés okszerűtlenségét nem indokolta meg. Nem mutatta be és nem ütköztette az alperes további érveit (számszaki összefüggések önmagukban nem elégségesek; nem állt rendelkezésre bizonyíték a tervezői költségvetés ajánlattevők birtokába kerülésére; nem volt kizárható, hogy társaság¹ elsődleges forrásból származó információkkal dolgozott). Az alperes e körben hivatkozott a Kp. 85. § (4), illetve (5) bekezdésében foglaltakra, valamint a Kúria 2/2015. (XI. 23.) KMK véleményére. Kiemelte, hogy a jogerős ítélet ezen túl megsértette a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdésében rögzített indokolási kötelezettséget is.

[14] A IV.1.b) pont szerinti 2. szempont körében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a versenyfelügyeleti eljárás irányával kapcsolatos reformatórius jellegű megállapításokat tett az ítélet [33], [35] és [38] bekezdésében, holott erre a Tptv. 43/H. § (10) bekezdése nem ad jogi lehetőséget. Annak ellenére, hogy nem vonta kétségbe az ő tényállástisztázási és indokolási kötelezettségének teljesítését, mégis előírta, hogy hatáskörébe tartozó, valószínűsíthetően jogsértő magatartás miatt vizsgálatot kell elrendelnie és a felperesi állításokat versenyfelügyeleti eljárásban megvizsgálva, az ezen eljárásra vonatkozó szabályrendszer, tényállástisztázási kötelezettség alapján kell a vizsgálatot lefolytatni és dönteni a Bejelentettek esetleges jogsértő magatartásáról. Az elsőfokú bíróság tehát ellentmondásos és reformatórius jellegű megállapításokat tett, holott a Fővárosi Törvényszék korábbi ítéleteiben kimondta: a bíróság döntése kizárólag arra szorítkozhat, hogy amennyiben az eljárás megszüntetésének vagy annak a megállapításának a feltételei hiányoztak, hogy a versenyfelügyeleti eljárás indításának nincs alapja, akkor az alperes végzését megsemmisíti vagy hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárásra kötelezi; kizárólag egy esetleges versenyfelügyeleti eljárást megelőző fázisról dönthet: a bejelentéssel kapcsolatos eljárás, annak eredményeként hozott döntés jogszerűségéről foglalhat állást. A jelen esetben az elsőfokú bíróság továbbá úgy kötelezte a vizsgálat a vizsgálat 30 napon belül történő megindítására, hogy egyrészt előírta a Bejelentés alapján folytatott eljárásban az ítélet [35] bekezdése szerint hiányzó, valószínűsítés alapjául szolgáló bizonyíték pótlását; másrészt előírta, hogy a eljárás²-t és az eljárás³-t érintő jogsértő magatartások megállapítása esetén a jogsértés egységes és folyamatos jellegének fennállását is vizsgálnia kell, valamint ebből kifolyólag azt, hogy az elévülési idő eltelt-e az eljárás³ (helyesen: eljárás¹) tekintetében.

Kifejtette, hogy e két reformatórius jellegű ítéleti rendelkezés jogszerűen nem lett volna meghozható.

[15] A IV.1.c) pont szerinti 3. szempont körében előadta, hogy azért is indokolt a felülvizsgálati kérelem befogadása, mert az elsőfokú bíróság az ellentmondásos indokolásában olyan körülményt is mérlegelt – közérdek védelme –, amely nem képezte az alperes végzésének tárgyát. Az elsőfokú bíróság ezzel elvonta az alperesi hatóság opportunitási jogát. Hangsúlyozta a Kfv.VI.37.319/2024/8. számú kúriai ítéletre is hivatkozással, hogy a Tpvt. 67. § (2) bekezdésében foglalt mindhárom feltétel egyidejű megvalósulása indokolja csak a vizsgálat elrendelését (alperes hatáskörébe tartozó, valószínűsíthetően jogsértő magatartás észlelése esetén, ha a közérdek védelme versenyfelügyeleti eljárás lefolytatását szükségessé teszi). A végzésében a valószínűsíthetően jogsértő magatartás hiányára figyelemmel állapította meg azt, hogy a vizsgálat elrendelésének feltételei nem állnak fenn, így a közérdek védelme szükségességének feltételeit nem vizsgálta. A perben az elsőfokú bíróság nem tett érdemi megállapítást a közérdek védelmére vonatkozóan, ennek ellenére az ítéletben azt rögzítette, hogy a jogsértés felderítéséhez és szankcionáláshoz nagyobb súlyú közérdek is függök {jogerős ítélet [28] bekezdése}, noha ezt a körülményt az alperes nem mérlegelte. Ezzel az elsőfokú bíróság elvonta tőle az opportunitási jogát annak eldöntése kérdésében: valószínűsíteni lehet-e a Tpvt. 67. § (2) bekezdésében foglalt feltételek – így a jogsértés valószínűsíthetősége, valamint a közérdek védelme érdekében történő hatósági fellépés szükségessége – fennállását.

A Kúria döntése és jogi indokai

[16] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[17] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[18] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – részletesen indokolni nem kell.

[19] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatósága körében megjelölt érveket, az alperes előadását, de a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását egyik érv alapján sem látta indokoltnak a következőkre figyelemmel.

[20] Elsősorban hangsúlyozza, hogy a befogadásról szóló döntés azt célozza, hogy a Kúria az egyedi ügyek elbírálásában is elláthasson jogegységi funkciót. Erre is tekintettel kiemelendő, hogy a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a támadott bírói határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[21] Az alperes által hivatkozott befogadási ok, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok, a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat egyrészt a bíróság tisztességes eljárásának a kontrollját jelenti. Ebben az esetben a befogadást kérőt indokolási kötelezettség terheli a Kp. 117. § (4) bekezdése alapján, magát a befogadhatóságot is részletesen indokolnia kell. Ennek körében azt kell láttatnia, amennyiben egyéb eljárási szabályszegésre hivatkozik – mint a jelen esetben az alperes –, hogy az eljárási szabályszegés kihatással volt az ügy érdemére. Indokainak az előadásával olyan módon kell kétséget ébresztenie a jogerős ítélet jogszerűségével szemben, hogy ez alapján lényegében valószínűsíthető kell legyen a bírósági döntés jogsértő volta, minden további vizsgálat nélkül is. A befogadást kérőt terhelő indokolási kötelezettség a felülvizsgálati eljárás szakaszainak elkülönülése miatt nem teljesíthető sem mindösszesen jogszabályhelyek megjelölésével, sem csupán csak a felülvizsgálati kérelem érdemi indokaira való utalással.

[22] Az alperes befogadás iránti kérelmében azt mutatta be egyfelől {felülvizsgálati kérelem IV.1.a) pont}, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az alperesi mérlegelés egészének okszerűtlenségét nem támasztotta alá indokokkal, csak a saját mérlegeléséből adódó következtetéseket rögzítette, megjelölve, hogy milyen „okszerűbb” következtetésekre jutott, amellyel az alperesi végzést felülmérlegelte (alternatív, „okszerűbb” mérlegelést nyújtott) és az alperes hatáskörét elvonta. Másfelől {felülvizsgálati kérelem IV.1.b) pont szerinti szempont} állította, hogy az elsőfokú bíróság a versenyfelügyeleti eljárás irányával kapcsolatos reformatórius jellegű megállapításokat tett; valamint {felülvizsgálati kérelem IV.1.c) pont szerinti szempont} olyan körülményt is mérlegelt, – közérdek védelme – amely nem képezte az alperes végzésének tárgyát, és ezzel elvonta az alperesi hatóság opportunitási jogát.

[23] A Kúria a felülvizsgálati eljárás során elvi jelentőségű jogkérdésekben dönt, nem pedig az alperesi döntés jogszerűségének „újabb” felülvizsgálatát végzi el, eljárása nem jelenti a kereset ismételt elbírálását. Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság nem találta jogszerűnek az alperesi végzést, összességében nem fogadta el az alperes jogi következtetését,

nem indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását, miután a felülvizsgálati eljárás nem a közigazgatási peres eljárás rendszerinti folytatása. A Kúria – ismételten hangsúlyozva, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásakor a felülvizsgálati bíróság nem végezheti el a támadott döntés érdemi felülvizsgálatát –, a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogsértések állítása miatt a következők kiemelését szükségesnek tartja.

[24] Elsőként a felülvizsgálati kérelem IV.1.a) pontjában írt szempontra, a bíróság általi felülmérlegelésre vonatkozóan rögzíti az alábbiakat. E körben az alperes a befogadás iránti kérelmében sérelmezte, hogy alaptalanul került sor a felülmérlegelésre, ugyanakkor a Kúria álláspontja szerint a jogerős ítéletből kiderülnek az elsőfokú bíróság indokai, és az alperes nem tudta megfelelően valószínűsíteni, hogy ügy érdemére kiható egyéb jogszabálysértés történt. Az elsőfokú bíróság valóban nem állapította meg a tényállás tisztázási és indokolási kötelezettség megsértését, de a rendelkezésére álló tények összessége alapján alakította ki a meggyőződését, hogy az alperes téves jogi következtetést vont le, amikor a Bejelentésben foglaltakat nem tartotta alkalmasnak a Bejelentettek (ajánlattevők) Tpvt. 11. §-át sértő magatartásának valószínűsítésére. Az eljárás³ esetében külön csak egy szempontot emelt ki az alperesi értékelés helytállóságát kétségbe vonva, de a kiemelés a Kúria álláspontja szerint lényeges körülményre vonatkozott: arra, hogy nem volt okszerű elvárás az alperes részéről, hogy a felperes a számszaki összefüggéseken túl is bemutasson olyan adatokat, információkat, amelyekből még az egyeztetésre utaló mintázatra lehetne következtetni, vagy ilyen mintázatot lehetne azonosítani. Az elsőfokú bíróság tehát nemcsak „kinyilatkoztatta” a megállapítását: mind a felperesi, mind az alperesi oldal érveit megvizsgálta, ütköztette, értékelésbe vonta a felperes részéről rendelkezésre bocsátott, a Bejelentésében foglalt és az adatszolgáltatás körében közölt adatokat, tényeket, a Bejelentésben írt levezetést a három projekt kapcsán ajánlattevők közötti – a felperesi álláspont szerint – feltételezetten Tpvt. 11. §-át sértő magatartás vonatkozásában, a felperes keresetében foglalt érvelést, valamint figyelembe vette az alperesi döntésben foglalt megállapításokat, és az alperesi érvelést is. Ennek során a jogerős ítélet [31] bekezdésében kifejtette, hogy álláspontja szerint önmagukban alkalmasak voltak a felperes által bemutatott számszaki összefüggések (azonos árak, egyező százalékos különbségek és túlzottan szabályos eltérések, gazdasági észszerűtlenségek) arra, hogy azok a Bejelentettek Tpvt. 11. §-át sértő magatartását valószínűsítsék; ezekről az összefüggésekről rögzítette, hogy nem lehetnek véletlen egybeesés következményei, amit erősít az a körülmény, hogy a társaság¹ és a társaság³ mindhárom vizsgált eljárásban egymás versenytársa volt. Továbbá az eljárás² esetében maga is a 10 fejezetre vonatkozó anyag- és díj egységárat áttekintette, és azokból arra következtetett, hogy az ajánlatokat nem egymástól függetlenül állították össze, mert az ajánlatok egyes tételeinek árazása nem egyedileg, hanem szorzatképzéssel történhetett {jogerős ítélet [32] bekezdés}; emellett utalt az ajánlatadás felperes által bemutatott körülményeire is, mint amelyek a feltételezett jogsértés valószínűségét erősítették {jogerős ítélet [34] bekezdés}. Az elsőfokú bíróság valószínűtlennek nevezte, hogy két – egymástól függetlenül eljáró – ajánlattevő az árajánlataikban véletlenszerűen adjon meg a feltárt arányokban egyező, illetve 12 tizedesjegyű számokra azonos százaléokban eltérő egységárat.

[25] A Kúria álláspontja szerint tehát az elsőfokú bíróság nem egyszerűen csak megjelölt egy „okszerűbb” magyarázatot, hanem kitűnik az ítéletéből az érvek ütköztetése, és az az indokolás, amely arra mutat, hogy miért nem találta sem az eljárás², sem az eljárás³ vonatkozásában okszerűnek az alperesi mérlegelést.

[26] Másodikként a Kúria a felülvizsgálati kérelem IV.1.b) pontjában írt szempontra, a versenyfelügyeleti eljárás irányával kapcsolatos reformatórius jellegű bírósági megállapításokat érintő kifogásra vonatkozóan rögzíti a következőket. E tekintetben az alperes a befogadás iránti kérelmében a Fővárosi Törvényszék korábbi ítéleteire hivatkozott, azzal, hogy a jelen ügy szerinti eljárásban a bíróság kizárólag egy esetleges versenyfelügyeleti eljárást megelőző fázisról dönthet: a bejelentéssel kapcsolatos eljárás, annak eredményeként hozott döntés jogszerűségéről foglalhat állást. A Kúria hangsúlyozza, hogy az alperes ebben a körben sem tudta valószínűsíteni, hogy a perbeli esetben az ügy érdemére kiható egyéb eljárási jogszabálysértés történt az elsőfokú bíróság eljárása során, nem jelölte meg konkrétan, hogy a hivatkozott kereteknek/korlátoknak miért nem felelt meg a jogerős ítélet. A bíróság határozatából az tűnik ki, hogy a reformatórius jellegű megállapítások a Tpvt. 43/H. § (10) bekezdésének alkalmazására vezethetők vissza, a jogerős ítélet ezt a jogszabályhelyet kifejezetten felhívta. Ez a rendelkezés kimondja, hogy a közigazgatási perben a bíróság eljárására vonatkozó szabályokat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy ha a bíróság álláspontja szerint a (7) bekezdés a) pontja alkalmazásának van helye, a vizsgálat a vizsgálat harminc napon belül történő elrendelésére kötelezi. A Tpvt. 43/H. § (7) bekezdése határozza meg, hogy a vizsgáló milyen döntéseket hozhat: a (7) bekezdés a) pontja alapján a vizsgáló a Tpvt. 67. § (2) bekezdése alapján vizsgálatot rendel el. A Kúria az idézett jogszabályi rendelkezések alapján arra utal, hogy a jogalkotó biztosította a bíróság számára a vizsgálat elrendelésére történő kötelezést. A perbeli esetben e körben annak van jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes tévesen következtetett arra, miszerint a Bejelentésben foglaltak nem alkalmasak a Bejelentettek Tpvt. 11. §-ába ütköző magatartásának valószínűsítésére {lsd. jelen végzés [24] bekezdése}. Ez abba az irányba mutat, hogy az elsőfokú bíróság foglalkozott a vizsgálat elrendelésének feltételeivel, és – szemben az alperesi végzésben foglaltakkal, – e feltételek fennállását állapította meg. Ebből mintegy szükségszerűen következtek az alperes által kifogásolt, reformatórius jellegűnek nevezett bírósági előírások: ilyen előírás egyrészt, hogy jogsértő magatartás alperes általi megállapítása esetén vizsgálandó a jogsértés egységes és folyamatos jellegének fennállása és ezzel összefüggésben az eljárás1 vonatkozásában az elévülés kérdése is az elrendelésre kerülő versenyfelügyeleti eljárásban (amennyiben tehát az alperes a későbbiekben megállapítja az ajánlattevők jogsértő magatartását az eljárás2-t és az eljárás3-t érintően). Ilyen előírás másrészt az, hogy szintén a versenyfelügyeleti eljárásban tisztázható, miként kerülhettek az ajánlattevők a tervezői költségvetésben foglalt adatok birtokába. A Kúria hangsúlyozza, hogy ezen előírások vonatkozásban az alperes nem tudta láttatni, hogy az elsőfokú bíróság a jogszabályi kereteket túllépte volna. A bíróság ugyanis nem arról döntött, hogy bizonyítottan Tpvt.-be ütköző jogsértő magatartás történt, nem is arról, hogy egységes és folyamatos jogsértés esete áll fenn, vagy, hogy az elévülés nem következett be, csupán reflektált az alperesnek a Bejelentésben foglalt adatokat, bizonyítékokat minősítő érvelésére (azokat az alperes a vizsgálat elrendeléséhez nem találta alkalmasnak/elegendőnek). Miután nem osztotta ezt az alperesi érvelést, az alperes által felvetett aggályok vagy akadályok tisztázását az alperesre bízta, ahogy a tervezői költségvetésről való ajánlattevői tudomásszerzésnek/tudomásszerzés hiányának az esetleges feltárását. A Kúria megjegyzi, hogy az alperes a befogadás iránti kérelmében tehát azt nem tudta bemutatni, hogy az elsőfokú bíróság a versenyfelügyeleti eljárásra nézve konkrét döntési irányt írt volna elő, vagy konkrét bizonyíték beszerzését, pótlását várta volna el. A versenyfelügyeleti eljárás során az alperes rendelkezik azzal a szabadsággal, hogy az általa relevánsnak tartott tények, (azok bizonyítékai) meghatározása alapján állapítsa meg az ügyben irányadó tényállást és vonja le abból a jogi következtetését.

[27] Harmadikként a Kúria a felülvizsgálati kérelem IV.1.c) pontjában írt, az alperes által szintén befogadási okként hivatkozott szempontot vizsgálta. Az alperes azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság olyan körülményt is mérlegelt – közérdek védelme –, amely nem képezte az alperes végzésének tárgyát, és ezzel elvonta az alperesi hatóság opportunitási jogát. Hangsúlyozta ugyanis, hogy a Tpvt. 67. § (2) bekezdésében foglalt mindhárom feltétel egyidejű megvalósulása indokolja csak a vizsgálat elrendelését (alperes hatáskörébe tartozó, valószínűsíthetően jogsértő magatartás észlelése esetén, ha a közérdek védelme versenyfelügyeleti eljárás lefolytatását szükségessé teszi). Az alperes előtti tárgyi bejelentési eljárás során a közérdek védelmének vizsgálata azért nem képezte az eljárás tárgyát, mert konjunktív feltételekről lévén szó, az alperes először abban a kérdésben döntött, hogy valószínűsíthetően fennáll-e a jogsértő magatartás, és arra nemleges választ adott. A Kúria kiemeli, hogy az alperes e körben sem tudta a befogadás iránti kérelmével láttatni, hogy az elsőfokú bíróság az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegést valósított volna meg. A jogerős ítélet [25] bekezdésében idézte a Tpvt. 67. § (2) bekezdését (azt a feltételt is, hogy „ha a közérdek védelme versenyfelügyeleti eljárás lefolytatását szükségessé teszi”). Az elsőfokú bíróság kifejezetten a Tpvt. 11. §-a által tilalmazott magatartást említette, mint az egyik legsúlyosabb versenyjogi jogsértést. Kiemelte, hogy annak felderítéséhez és szankcionálásához nagyobb súlyú közérdek is fűződik, különösen, hogy közbeszerzési eljárással, illetve európai uniós források felhasználásával van kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság tehát a versenyfelügyeleti eljárás megindításának feltételeit részletesen vizsgálta, és az alperesétől eltérő állápontra jutott, amikor megállapította, hogy alkalmasak a Bejelentésben foglalt adatok, információk a jogsértő magatartás valószínűsítésére. A jelen esetben az ítéletében kifejezte a versenyfelügyeleti eljárás lefolytatásának szükségességét azzal, hogy az ügy sajátosságai (közbeszerzési, beszerzési projektek és európai uniós források felhasználása) alapján hangsúlyozta a közérdek fokozott érintettségét. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes Eufetv.-ben foglalt feladatkörében készített vizsgálati jelentést a Bejelentettek magatartása kapcsán és élt a Bejelentés előterjesztése révén az eljárás kezdeményezésével az alperes felé {az Eufetv. 24. § (2) bekezdése: „Ha a Hatóság úgy ítéli meg, hogy a birtokában lévő bizonyítékok alapján indokolt versenyfelügyeleti eljárás megindítása, haladéktalanul továbbítja a rendelkezésére álló bizonyítékokat a Gazdasági Versenyhivatalnak a tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb jogérvényesítés céljából történő megerősítéséről és a belső piac megfelelő működésének biztosításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2019/1 európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikk (2) bekezdés b) pontjának tiszteletben tartásával”}.

[28] Mindezek alapján a Kúria nem azonosított olyan garanciális jogsérelmet, amely az állásfoglalását tenné szükségessé.

[29] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében nem utalt a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ac) alpontjaira, vagy a 118. § (1) bekezdés b) pontjára, azonban ezen befogadási okok kapcsán összefoglalóan a következőket kell hangsúlyozni. A Kúria az aa) alpont vonatkozásában kiemeli, hogy a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, mellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn (7/2023. jogegységi határozat 1. pont). A joggyakorlat egysége biztosításán alapuló befogadásnak tehát konjunktív feltétele, hogy a felvetett

jogkérdésben vannak-e olyan eltérő bírói döntések, amelyek azt mutatják, hogy a bírói gyakorlat széttartó, illetve a joggyakorlat egysége a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn. Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható. A jelen ügyben az alperes ilyen elvi jelentőségű jogkérdést nem vetett fel, és a Kúria sem észlelt, ezért a jogegység biztosítása vagy a joggyakorlat továbbfejlesztése okán sem volt indokolt a felülvizsgálati kérelem befogadása. A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont tekintetében hangsúlyozandó, hogy valamely, korábban még nem vizsgált jogkérdés társadalmi jelentősége vagy különleges súlya egyébként csak akkor indokolná a befogadást, ha az eldöntendő jogi probléma a jogalanyok széles körét érintené, vagy ha a vizsgálandó jogkérdés az egyedi ügyön túlmutatna [Kfv.I.37.471/2023/2.; Kfv.II.37.590/2023/2.; Kfv.II.37.596/2023/2.; Kfv.V.35.007/2024/2], azonban ilyet a Kúria nem azonosított a jelen ügyben. Megvizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti befogadási okot is, azonban a tárgyi ügyben ilyet nem észlelt, nem merült fel az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége. Nem hivatkozott az alperes a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjára sem, amely esetében a felet a Kp. 117. § (4) bekezdése folytán indokolási kötelezettség terheli, be kell mutatnia a támadott döntés és a közzétett kúriai döntés közötti ügyazonosságot, a jogkérdésben való eltérés mibenlétét [Kfv.VI.37.039/2022/2.; Kfv.III.45.072/2023/2.; Kfv.II.37.690/2023/2.; Kfv.I.35.202/2023/3.; Kfv.V.35.055/2024/2.]. A Kúria ezért megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem az előző alpontok, és b) pont alapján sem befogadható.

[30] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a perbeli esetben a felülvizsgálati kérelem befogadásának nincs helye, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[31] *Versenylelügyi eljárást megindítása feltételeinek hiányáról szóló alperesi végzés jogsértő voltát megállapító, az alperesi végzést megsemmisítő és a vizsgálat elrendelésére kötelező jogerős ítélet ellen előterjesztett, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára alapított felülvizsgálati kérelem befogadásának nem volt helye, mert a felvetett kérdések - a bíróság általi felülmérlegelés, a bíróság esetleges jogsértő reformatórius megállapításai, az alperesi hatóság oportunitási jogának esetleges elvonása - nem indokolták felülvizsgálati eljárás lefolytatását, ennek szükségességét nem támasztotta alá az alperes befogadás iránti kérelme.*

Záró rész

[32] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[33] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[34] A Kúria végzése elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2026. május 14.

dr. Márton Gizella s.k.

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.

dr. Darák Péter s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

dr. Demjén Péter s.k.

dr. Stefancsik Márta s.k.

bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő